ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2013

Vyhlásené: 04.01.2013 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

5

O P A T R E N I E

Národnej banky Slovenska

z 18. decembra 2012

o systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika v dôchodkových fondoch

Národná banka Slovenska podľa § 55a ods. 6, § 82b ods. 6, § 82d ods. 6 a § 82e ods. 6 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Toto opatrenie upravuje

a) podrobnosti o systéme riadenia rizík (§ 4 až 14),

b) podrobnosti o osobe zodpovednej za riadenie rizík [(§ 6 ods. 1 písm. g) a h), § 7 ods. 1 písm. h) a i) a § 8)],

c) ďalšie riziká, ktoré sa rozlišujú na účely riadenia rizík (§ 3),

d) dodatočné náležitosti informačného prospektu dôchodkového fondu a ročnej správy o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde týkajúce sa merania a riadenia rizík v dôchodkovom fonde (§ 33),

e) podrobnosti o

1. vykonávaní spätného testovania podľa § 55a ods. 2 písm. b) zákona (§ 27),

2. vykonávaní stresového testovania podľa § 55a ods. 2 písm. c) zákona (§ 28),

f) kvantitatívne a kvalitatívne požiadavky na stresové testovanie (§ 29 a 30),

g) podrobnosti o spôsobe krytia záväzkov súvisiacich s derivátom, ktorého podkladovým nástrojom je výlučne drahý kov, alebo s derivátom, ktorého podkladovým nástrojom je výlučne index drahých kovov (ďalej len „derivát drahého kovu alebo derivát indexu drahých kovov“), v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde (§ 34),

h) metódy konverzie pozícií v derivátoch drahého kovu alebo v derivátoch indexu drahých kovov podľa § 82d ods. 2 zákona pre jednotlivé druhy derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov (§ 15),

i) kritériá na určenie derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, ktoré nevytvárajú dodatočné zvýšenie úrovne rizika v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde podľa § 82d ods. 3 zákona (§ 16),

j) spôsoby zohľadnenia opatrení na zabezpečenie pred rizikom straty a opatrení na vzájomné započítanie podľa § 82d ods. 4 zákona pri výpočte celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde záväzkovým prístupom (§ 17, 18 a 19),

k) spôsoby zohľadnenia postupov a nástrojov podľa § 82d ods. 5 zákona pri výpočte celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde záväzkovým prístupom (§ 20),

l) spôsob výpočtu celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde metódou relatívnej hodnoty v riziku podľa § 82e ods. 3 zákona (§ 21),

m) spôsob výpočtu celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde metódou absolútnej hodnoty v riziku podľa § 82e ods. 3 zákona (§ 22 ods. 1 a 2),

n) kvantitatívne a kvalitatívne požiadavky na prístup hodnoty v riziku pri meraní trhového rizika a výpočte celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu (§ 23 až 26 a 31),

o) maximálny limit, ktorý nemožno prekročiť pri používaní metódy absolútnej hodnoty v riziku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde (§ 22 ods. 3),

p) iné podrobnosti o výpočte celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde prístupom hodnoty v riziku (§ 32).

§ 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto opatrenia sa rozumie

a) zmierňovaním rizík postup používaný dôchodkovou správcovskou spoločnosťou pri správe majetku v dôchodkových fondoch na zníženie najmä veľkosti trhového rizika prostredníctvom opatrení na zabezpečenie pred rizikom straty (hedging) v súlade s rizikovým profilom dôchodkového fondu, ktorý spravuje a na zníženie veľkosti rizika protistrany prostredníctvom prijatia zábezpeky pri obchodoch s finančnými derivátmi uzatváranými mimo regulovaného trhu, ktoré môžu tvoriť majetok v dôchodkovom fonde na účely obmedzenia rizík podľa § 81 ods. 1 písm. g) zákona,

b) bezrizikovými aktívami aktíva, ktoré sú akceptované na finančnom trhu ako aktíva, ktoré zabezpečujú bezrizikový výnos; takými aktívami sú krátkodobé štátne dlhopisy vysokej kvality s lehotou zostávajúcou do splatenia istiny najviac tri mesiace.

DRUHÁ ČASŤ
ĎALŠIE RIZIKÁ ROZLÍŠENÉ NA ÚČELY RIADENIA RIZÍK A PODROBNOSTI O SYSTÉME RIADENIA RIZÍK A O OSOBE ZODPOVEDNEJ ZA RIADENIE RIZÍK

§ 3
Ďalšie riziká

Ďalšie riziká, ktoré sa rozlišujú na účely riadenia rizík, okrem tých, ktoré sú uvedené v § 55a ods. 3 zákona, sú najmä

a) riziko štátu, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce z toho, že príslušné orgány štátu alebo centrálna banka nebudú schopné alebo ochotné splniť svoje záväzky voči zahraničným subjektom a ostatní dlžníci v príslušnom štáte nebudú schopní plniť svoje záväzky voči zahraničným subjektom z dôvodu, že sú rezidentmi tohto štátu,

b) riziko koncentrácie, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce z koncentrácie obchodov s majetkom v dôchodkovom fonde voči osobe, skupine hospodársky spojených osôb, štátu, zemepisnej oblasti alebo hospodárskemu odvetviu,

c) riziko vyrovnania obchodu, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce z toho, že vyrovnanie obchodu sa nerealizuje podľa dohodnutých podmienok,

d) všeobecné trhové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmien všeobecnej úrovne trhových cien alebo úrokových sadzieb,

e) špecifické trhové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce z takej zmeny ceny len niektorého finančného nástroja, ktorá nesúvisí so zmenami všeobecnej úrovne trhových cien alebo úrokových sadzieb a je zapríčinená činiteľmi týkajúcimi sa emitenta príslušného finančného nástroja alebo podkladového nástroja, a pri finančných derivátoch a derivátoch drahého kovu alebo derivátoch indexu drahých kovov emitenta príslušného podkladového finančného nástroja alebo podkladového nástroja,

f) riziko udalosti, ktoré znamená riziko straty v dôsledku nepredvídateľných okolností, ktoré spôsobia pokles trhovej hodnoty finančného nástroja náhlym alebo neočakávaným spôsobom, ak je porovnaná so všeobecným správaním trhu, a spôsobom, ktorý presahuje obvyklé pásmo kolísania jeho hodnoty; riziko udalosti zahŕňa aj pohyb rizika na produkty úrokovej sadzby alebo riziko významných zmien, alebo skokov cien akcií,

g) úrokové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmien úrokových mier a ich vplyvu na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde,

h) špecifické úrokové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny úrokového nástroja zapríčinenej činiteľmi týkajúcimi sa emitenta príslušného finančného nástroja, alebo ak ide o finančné deriváty, emitenta príslušného podkladového nástroja,

i) menové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmien výmenných kurzov mien a ich vplyvu na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde vyjadrenú v eurách,

j) akciové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmien cien majetkových cenných papierov a ich vplyvu na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde,

k) všeobecné akciové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny akciového nástroja zapríčinenej zmenami cien majetkových cenných papierov, a to bez vplyvu činiteľov týkajúcich sa emitenta príslušného finančného nástroja,

l) špecifické akciové riziko, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny akciového nástroja zapríčinenej činiteľmi týkajúcimi sa emitenta príslušného finančného nástroja, alebo ak ide o finančné deriváty, emitenta príslušného podkladového nástroja,

m) riziko drahých kovov, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmien cien drahých kovov a ich vplyvu na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde,

n) riziko spojené s opciami, ktoré znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny hodnoty premenných, ktoré ovplyvňujú cenu opcie; hlavnými zložkami rizika spojeného s opciami sú delta riziko, gama riziko, vega riziko, ró riziko a théta riziko, pričom

   1. delta riziko znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny opcie v dôsledku zmeny ceny podkladového nástroja,

   2. gama riziko znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny opcie v dôsledku zmeny citlivosti na zmenu ceny podkladového nástroja,

   3. vega riziko znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny opcie v dôsledku zmeny volatility ceny podkladového nástroja,

   4. ró riziko znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny opcie v dôsledku zmeny bezrizikovej úrokovej miery,

   5. théta riziko znamená riziko straty vyplývajúce zo zmeny ceny opcie v dôsledku zmeny zostávajúceho času do možnej realizácie opcie,

o) riziko likvidity, ktoré znamená riziko, že sa pozícia v majetku v dôchodkovom fonde nebude môcť predať, zlikvidovať alebo uzatvoriť za obmedzených nákladov a za dostatočne krátky čas, čím sa ohrozí schopnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti vyplácať starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo pozostalostný dôchodok, alebo pri prestupe sporiteľa do inej dôchodkovej spoločnosti sa ohrozí schopnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti previesť sumu zodpovedajúcu jeho aktuálnej hodnote osobného dôchodkového účtu do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

§ 4
Podrobnosti o systéme riadenia rizík

Systém riadenia rizík zahŕňa všetky procesy týkajúce sa identifikácie, merania a riadenia trhového rizika, operačného rizika, kreditného rizika a rizika protistrany, ako aj všetkých ostatných významných rizík, a to najmä

a) postup riadenia rizík,

b) politiku riadenia rizík,

c) riadenie a organizáciu postupov riadenia rizík,

d) informačné toky pre riadenie rizík a podmienky podávania správ, ich obsah a pravidelnosť.

§ 5
Postup riadenia rizík

Postupom riadenia rizík je

a) vytvorenie predpokladov na riadenie rizík, najmä
   1. vypracovanie politiky riadenia rizika podľa § 6,
   2. zabezpečenie riadenia a organizácie riadenia rizík podľa § 7, ktoré zodpovedajú povahe, rozsahu a zložitosti činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje, a umožňuje realizovať prijatú politiku riadenia rizík,
   3. vytvorenie primeraných informačných tokov a podávania správ podľa § 8,
   4. vytvorenie primeraného systému uzatvárania obchodov a vypracovanie vnútorných aktov riadenia podľa § 9,
   5. vytvorenie systému na používanie nových finančných nástrojov pri riadení investícií dôchodkového fondu podľa § 10,

b) identifikácia, meranie, sledovanie a zmierňovanie rizík majetku v dôchodkovom fonde, najmä
   1. určenie metód na identifikáciu rizík,
   2. určenie metód na meranie rizík, ktoré zodpovedajú povahe, rozsahu a zložitosti činnosti dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje; zvolená metóda na meranie rizík sa nemôže bezdôvodne meniť,
   3. určenie metód na určenie limitov a sledovanie rizík,
   4. určenie obchodov, činností a postupov na zmierňovanie rizík,

c) primerané prispôsobenie systému vnútornej kontroly systému riadenia rizík podľa § 11.

§ 6
Politika riadenia rizík

(1) Politika riadenia rizík obsahuje hlavné ciele a zásady používané dôchodkovou správcovskou spoločnosťou pri riadení rizík vznikajúcich sporiteľom a poberateľom dôchodku, najmä

a) podrobnejšie vymedzenie rizík dôchodkovou správcovskou spoločnosťou pri riadení rizík,

b) ciele dôchodkovej správcovskej spoločnosti v oblasti vystavenia sa riziku (exposure) podľa rizikového profilu príslušného dôchodkového fondu, najmä
   1. akceptovateľnú mieru rizika,
   2. očakávané dôsledky vyplývajúce z vystavenia sa akceptovateľnej miere rizika,

c) zásady a metódy na pravidelnú identifikáciu významných rizík,

d) postupy, nástroje a opatrenia, ktoré umožňujú vhodné meranie významných rizík,

e) metódy výpočtu celkového rizika derivátov drahých kovov alebo derivátov indexu drahých kovov iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu,

f) rozdelenie úloh a zodpovedností jednotlivých častí systému riadenia rizík súvisiace s riadením rizík v rámci dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

g) podmienky vzájomnej interakcie osoby zodpovednej za riadenie rizík a zamestnancov dôchodkovej správcovskej spoločnosti, v kompetencii ktorých je uzatváranie obchodov, pri ktorých sa majetok v dôchodkových fondoch vystavuje riziku, a riadenie investícií v príslušnom dôchodkovom fonde (ďalej len „zamestnanec zodpovedný za riadenie investícií“) na účely dodržania súladu rizikového profilu s investičnou stratégiou dôchodkového fondu,

h) podmienky, obsah a pravidelnosť správ o výkone činnosti osoby zodpovednej za riadenie rizík podávaných predstavenstvu dôchodkovej správcovskej spoločnosti, prokuristom dôchodkovej správcovskej spoločnosti a vedúcim zamestnancom v priamej riadiacej pôsobnosti predstavenstva zodpovedným za odborné činnosti podľa zákona (ďalej len „vrcholový manažment“) a dozornej rade,

i) typy limitov, ktoré bude dôchodková správcovská spoločnosť používať a zásady na výber a určenie ďalších limitov,

j) zásady na zaradenie a používanie nových finančných nástrojov podľa § 10,

k) obdobie na pravidelné prehodnocovanie politiky riadenia rizík.

(2) Okrem cieľov a zásad podľa odseku 1 politika riadenia rizík obsahuje aj identifikáciu príslušného útvaru alebo zamestnancov vykonávajúcich úlohy riadenia rizík. Pri identifikácii sa uvádza najmä počet zamestnancov a ich úlohy.

(3) Politika riadenia rizík sa prehodnocuje a schvaľuje formou samostatného vnútorného aktu riadenia alebo ako časť vnútorných aktov riadenia súvisiacich s organizáciou dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktoré obsahujú jasnú identifikáciu úloh riadenia rizík, zodpovedností a prevádzkových postupov.

§ 7
Riadenie a organizácia postupov riadenia rizík

(1) Riadenie a organizácia postupov riadenia rizík zahŕňa najmä

a) zabezpečenie, že informácie zo systému riadenia rizík sa primerane zohľadňujú v rozhodovacích procesoch dôchodkovej správcovskej spoločnosti, a vytvorenie vhodných podmienok na riadenie rizík v rámci dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

b) zabezpečenie primeraných postupov riadenia rizík na riadne a presné identifikovanie, riadenie a sledovanie všetkých významných rizík vyplývajúcich z pozícií v majetku v dôchodkových fondoch a z činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

c) zabezpečenie implementácie politiky riadenia rizík na všetkých príslušných úrovniach riadenia dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

d) vytvorenie organizačnej štruktúry, ktorá umožňuje realizovať schválenú politiku riadenia rizík,

e) organizačné a personálne oddelenie činností a zodpovedností organizačných zložiek dôchodkovej správcovskej spoločnosti a jej zamestnancov primerane k povahe, rozsahu a zložitosti činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje, v záujme do najvyššej možnej miery zabrániť konfliktu záujmov, najmä oddelenie príslušných útvarov alebo zamestnancov zodpovedných za riadenie investícií od činností spojených s vyrovnaním obchodov a oddelenie od osoby zodpovednej za riadenie rizík a aj zabezpečenie nezávislosti osoby zodpovednej za riadenie rizík od prevádzkových útvarov, ak je to primerané

povahe, rozsahu a zložitosti činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje,

f) zabezpečenie dostatočných zdrojov potrebných na realizáciu schválenej politiky riadenia rizík, najmä finančných zdrojov a počtu zamestnancov vykonávajúcich úlohy riadenia rizík so skúsenosťami, vedomosťami a potrebnou kvalifikáciou na plnenie ich povinností podľa zákona a zabezpečenie ich zastupiteľnosti,

g) zabezpečenie súladu medzi motiváciou zamestnancov, odmeňovaním zamestnancov a politikou riadenia rizík, najmä zabezpečenie, aby metóda odmeňovania zamestnanca zodpovedného za výkon riadenia rizík ani potenciálne neohrozovala jeho objektivitu,

h) vytvorenie primeraných informačných tokov medzi osobou zodpovednou za riadenie rizík a ostatnými organizačnými útvarmi dôchodkovej správcovskej spoločnosti podľa § 8,

i) zabezpečenie vybudovania pravidelných komunikačných kanálov medzi osobou zodpovednou za riadenie rizík a zamestnancami zodpovednými za riadenie investícií na účely účinného fungovania systému riadenia rizík; zamestnanec zodpovedný za riadenie investícií je zodpovedný za prijatie investičných rozhodnutí kompatibilných so systémom limitov rizika, osobe zodpovednej za riadenie rizík je pridelené meranie zodpovedajúcich rizík a sledovanie systémov limitov rizika,

j) primerané oboznámenie všetkých zodpovedných zamestnancov dôchodkovej správcovskej spoločnosti so schválenou politikou riadenia rizík.

(2) Organizačné a personálne oddelenie osoby zodpovednej za riadenie rizík od zamestnancov zodpovedných za riadenie investícií podľa odseku 1 písm. e) sa zabezpečí až po najvyššiu možnú riadiacu úroveň.

(3) Prevádzkovým útvarom sa na účely odseku 1 písm. e) rozumie organizačná zložka dôchodkovej správcovskej spoločnosti zabezpečujúca administráciu podľa § 47 ods. 2 písm. b) prvého až pätnásteho bodu zákona, propagačnú činnosť a reklamu dôchodkových fondov podľa § 47 ods. 2 písm. c) zákona.

(4) Ak nie je primerané a vhodné vzhľadom na povahu, rozsah a zložitosť činnosti dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje, aby dôchodková správcovská spoločnosť mala oddelený výkon činnosti osoby zodpovednej za riadenie rizík podľa odseku 1 písm. e), v politike riadenia rizík sa okrem cieľov a zásad podľa § 6 presne určia iné opatrenia na zamedzenie vzniku konfliktu záujmov, ktoré umožnia nezávislý výkon činností riadenia rizík.

(5) Na účely riadenia kreditného rizika, ktorému je vystavený majetok v dôchodkovom fonde, sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti oddelene vykonávajú činnosti spojené s vyrovnaním obchodov od činností spojených s riadením kreditného rizika.

(6) Na účely odseku 5 sa činnosťami spojenými s vyrovnaním obchodu rozumejú najmä

a) kontrola náležitostí uzatvoreného obchodu,

b) vystavenie účtovných dokladov a zaúčtovanie obchodu,

c) sledovanie plnenia zmluvných podmienok obchodu,

d) finančné vyrovnanie obchodu.

(7) Na účely odseku 5 sa činnosťami spojenými s riadením kreditného rizika rozumejú najmä

a) schvaľovanie vnútorných limitov kreditného rizika v majetku v dôchodkovom fonde, a to v rámci systému vnútorných limitov podľa § 55a ods. 2 písm. d) zákona a v súlade s rizikovým profilom príslušného dôchodkového fondu, a kontrola dodržiavania týchto vnútorných limitov,

b) schvaľovanie osobitných vnútorných limitov na protistranu pri obchodoch s finančnými derivátmi uzatváranými mimo regulovaného trhu, ktoré môžu tvoriť majetok v dôchodkovom fonde na účely obmedzenia rizík podľa § 81 ods. 1 písm. g) zákona, podmienok v prípade prijatia alebo poskytnutia zábezpeky v prospech alebo na ťarchu majetku v dôchodkovom fonde pri týchto obchodoch a kontrola dodržiavania týchto osobitných vnútorných limitov,

c) hodnotenie ekonomickej situácie emitentov cenných papierov v majetku v dôchodkových fondoch a protistrán pri finančných derivátoch uzatváraných mimo regulovaného trhu,

d) schvaľovanie metód a postupov na riadenie kreditného rizika,

e) identifikácia, meranie, sledovanie a zmierňovanie kreditného rizika,

f) spracúvanie a poskytovanie informácií o kreditnom riziku pre potreby riadenia kreditného rizika a rozhodovacích procesov dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

(8) Na účely riadenia trhového rizika, ktorému je vystavený majetok v dôchodkovom fonde, sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti oddelene vykonávajú činnosti spojené s vyrovnaním obchodov a činnosti spojené s riadením trhového rizika.

(9) Na účely odseku 8 sa činnosťami spojenými s vyrovnaním obchodu rozumejú najmä

a) kontrola náležitostí uzatvoreného obchodu,

b) zasielanie a prijímanie potvrdení k uzatvorenému obchodu,

c) finančné a majetkové vyrovnanie obchodu,

d) vystavenie účtovných dokladov a zaúčtovanie obchodu.

(10) Na účely odseku 8 sa činnosťami spojenými s riadením trhového rizika rozumejú najmä

a) schvaľovanie vnútorných limitov trhového rizika majetku v dôchodkovom fonde, a to v rámci systému vnútorných limitov podľa § 55a ods. 2 písm. d) zákona a v súlade s rizikovým profilom príslušného dôchodkového fondu a kontrola dodržiavania týchto vnútorných limitov,

b) schvaľovanie metód a postupov na riadenie trhového rizika,

c) schvaľovanie metód, postupov a modelov na oceňovanie pozícií, pri ktorých vzniká trhové riziko,

d) oceňovanie pozícií, pri ktorých vzniká trhové riziko,

e) identifikácia, meranie, sledovanie a zmierňovanie trhového rizika,

f) spracúvanie a poskytovanie informácií o trhovom riziku pre potreby riadenia trhového rizika a rozhodovacích procesov dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

(11) Na účely riadenia operačného rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti vykonávajú činnosti spojené s riadením operačného rizika, ktorými sa rozumejú najmä

a) schvaľovanie metód a postupov na riadenie operačného rizika,

b) identifikácia, odhad a sledovanie operačného rizika,

c) zatrieďovanie udalostí operačného rizika,

d) prijímanie opatrení na minimalizáciu operačného rizika, spracúvanie a poskytovanie informácií o operačnom riziku pre potreby riadenia a rozhodovania.

§ 8
Informačné toky pre riadenie rizík a podmienky podávania správ

Informačné toky a podmienky podávania správ podľa § 4 písm. d) zahŕňajú najmä

a) poskytovanie pravidelných informácií osobou zodpovednou za riadenie rizík vrcholovému manažmentu o aktuálnej úrovni rizika, ktorému sú dôchodkové fondy vystavené; informácie sa

poskytujú v takej periodicite, aktuálnosti a detailnosti, aby umožňovali efektívne riadenie rizík s významným vplyvom na výkonnosť a hospodárenie dôchodkového fondu a obsahovali najmä

1. zhodnotenie úrovne a trendov vo vývoji rizík,
2. porovnanie, či výnosy alebo predpokladané výnosy zodpovedajú podstupovanej úrovni rizík,
3. overenie, či úroveň rizík je v súlade s určenými vnútornými limitmi,
4. zhodnotenie platnosti, vhodnosti a splnenia predpokladov použitých pri meraní rizík,
5. zhodnotenie výsledkov stresového testovania a spätného testovania,

b) zabezpečenie dostupnosti aktuálnych a spoľahlivých informácií pre riadenie rizík všetkým zamestnancom zodpovedným za výkon činnosti riadenia rizík,

c) zabezpečenie vzájomnej komunikácie medzi osobou zodpovednou za riadenie rizík a ostatnými útvarmi dôchodkovej správcovskej spoločnosti, najmä s portfólio manažérmi a s členmi vrcholového manažmentu dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

d) pravidelné vyhodnocovanie informácií o úrovni rizík predstavenstvom a následné informovanie osoby zodpovednej za riadenie rizík, ostatných útvarov dôchodkovej správcovskej spoločnosti a ostatných členov vrcholového manažmentu dôchodkovej správcovskej spoločnosti o zmenách v procese riadenia rizík.

§ 9
Systém uzatvárania obchodov a vnútorné predpisy

(1) Na účely riadenia rizík sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti vytvára primeraný systém uzatvárania obchodov s majetkom v dôchodkovom fonde a vykonávania činností v súlade so schválenou politikou riadenia rizík a zvolenými metódami identifikácie, merania, sledovania a zmierňovania rizík.

(2) Systém uzatvárania obchodov a vykonávania činností a postup na identifikáciu, meranie, sledovanie a zmierňovanie rizík je súčasťou vnútorných aktov riadenia dôchodkovej správcovskej spoločnosti vydaných v súlade so schválenou politikou riadenia rizík.

§ 10
Nové finančné nástroje

(1) Na účely riadenia rizík sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zavedie postup na schválenie, zaradenie a používanie nových finančných nástrojov pri riadení investícií v majetku v dôchodkových fondoch do systému riadenia rizík, ktorý obsahuje najmä

a) popis nového finančného nástroja a činností súvisiacich s týmto finančným nástrojom,

b) identifikáciu rizikových faktorov finančného nástroja,

c) analýzu dopadov navrhovaného finančného nástroja na majetok v dôchodkovom fonde,

d) zavedenie postupov, ktoré sa budú používať na meranie, sledovanie a kontrolu rizík spojených s navrhovaným finančným nástrojom,

e) hodnotenie pripravenosti jednotlivých útvarov dôchodkovej správcovskej spoločnosti na zavedenie nového finančného nástroja.

(2) Na účely riadenia rizík sa novým finančným nástrojom rozumie taký všeobecne známy finančný nástroj, pri ktorom vzniká kreditné riziko alebo trhové riziko a ktorý môže tvoriť majetok v dôchodkovom fonde podľa zákona, ktorý však dôchodková správcovská spoločnosť nemá zaradený pri riadení investícií dôchodkových fondov, ktoré spravuje, ale ktorý má v úmysle zaradiť a používať pri riadení investícií majetku v dôchodkových fondoch.

§ 11
Systém vnútornej kontroly

(1) Prispôsobenie systému vnútornej kontroly dôchodkovej správcovskej spoločnosti potrebám systému riadenia rizík zahŕňa najmä

a) vytvorenie zodpovedajúceho kontrolného prostredia pri vykonávaní činností v dôchodkovej správcovskej spoločnosti, najmä
   1. kontrolných činností a mechanizmov vykonávaných predstavenstvom,
   2. kontrolných činností vykonávaných ostatným vrcholovým manažmentom,
   3. kontrolných činností vykonávaných zamestnancami dôchodkovej správcovskej spoločnosti ako súčasti ich povinností a zodpovedností,
b) pravidelné overenie funkčnosti systému riadenia rizík funkciou vnútorného auditu dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ak je zriadená, a vyhodnotenie účinnosti systému vnútornej kontroly.

(2) Systém vnútornej kontroly dôchodkovej správcovskej spoločnosti v oblasti riadenia rizík v prípade zistenia nedostatkov zabezpečuje

a) informovanie kompetentných útvarov a vedúcich zamestnancov dôchodkovej správcovskej spoločnosti zodpovedných za riadenie jednotlivých druhov rizík o zistených nedostatkoch,
b) prijatie a vykonanie zodpovedajúcich opatrení na nápravu,
c) včasné vykonanie nevyhnutných úprav systému riadenia rizík.

§ 12
Riadenie kreditného rizika

Na účely riadenia kreditného rizika vytvorenie primeraného systému uzatvárania obchodov podľa § 9 zahŕňa pre obchody s majetkom v dôchodkovom fonde, pri ktorých vzniká kreditné riziko, najmä

a) vymedzenie druhov finančných nástrojov alebo iných aktív, s ktorými možno obchodovať v majetku v príslušnom dôchodkovom fonde,
b) zavedenie pravidiel na uzatváranie obchodov, ktoré obsahujú najmä
   1. menovité hodnoty jednotlivých finančných nástrojov alebo iných aktív, do ktorých sú zodpovední zamestnanci oprávnení uzatvárať obchody s majetkom v príslušnom dôchodkovom fonde, alebo iné obmedzenia ich činností v súvislosti s vykonávaním týchto obchodov vrátane schvaľovania týchto obchodov predstavenstvom dôchodkovej správcovskej spoločnosti alebo osobitným výborom dôchodkovej správcovskej spoločnosti určeným vnútorným aktom riadenia o organizácii dôchodkovej správcovskej spoločnosti,
   2. postup v prípade zmeny alebo zrušenia uzatvoreného obchodu,
   3. určenie osôb, ktoré môžu povoliť zamestnancom výnimku z obmedzení podľa prvého a druhého bodu, podmienok, za akých môžu tieto osoby povoliť výnimku z obmedzení, a prípadov, keď môže zamestnanec žiadať takúto výnimku,
c) požiadavku na vyhotovenie písomného záznamu alebo zvukového záznamu z dojednávania a uzatvorenia každého obchodu,
d) požiadavku na uloženie záznamov uvedených v písmene c) mimo organizačného útvaru, ktorý uzatvára obchody tak, aby sa zabránilo neoprávnenej manipulácii najmenej na dobu, kým nezaniknú záväzky a pohľadávky dôchodkového fondu z obchodov, ktoré sú zaznamenané, najmenej však na päť rokov,
e) zaznamenanie všetkých uzatvorených obchodov správne a včas,
f) určenie pravidiel na prijatie zábezpeky a poskytnutie zábezpeky v prospech alebo na ťarchu majetku v dôchodkovom fonde pri obchodoch s finančnými derivátmi uzatvorenými mimo

regulovaného trhu, ktoré môžu tvoriť majetok v dôchodkovom fonde na účely obmedzenia rizík podľa § 81 ods. 1 písm. g) zákona.

§ 13
Riadenie trhového rizika

(1) Na účely riadenia trhového rizika vytvorenie primeraného systému uzatvárania obchodov podľa § 9 s majetkom v dôchodkovom fonde, pri ktorých vzniká trhové riziko zahŕňa najmä

a) vymedzenie druhov finančných nástrojov a iných aktív v majetku v príslušnom dôchodkovom fonde, s ktorými možno obchodovať,

b) zavedenie pravidiel na uzatváranie obchodov, ktoré obsahujú najmä

1. menovité hodnoty jednotlivých finančných nástrojov a iných aktív, do ktorých sú zodpovední zamestnanci oprávnení uzatvárať obchody s majetkom v príslušnom dôchodkovom fonde alebo iné obmedzenia ich činností v súvislosti s vykonávaním týchto obchodov vrátane schvaľovania týchto obchodov predstavenstvom dôchodkovej správcovskej spoločnosti alebo osobitným výborom dôchodkovej správcovskej spoločnosti určeným vnútorným aktom riadenia o organizácii dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

2. postup v prípade zmeny alebo zrušenia uzatvoreného obchodu,

3. určenie osôb, ktoré môžu povoliť zamestnancom výnimku z obmedzení podľa prvého a druhého bodu, podmienok, za akých môžu tieto osoby povoliť výnimku z obmedzení, a prípadov, keď môže zamestnanec žiadať takúto výnimku,

c) požiadavku na vyhotovenie písomného záznamu alebo zvukového záznamu z dojednávania a uzatvorenia každého obchodu,

d) požiadavku na uloženie záznamov uvedených v písmene c) mimo organizačného útvaru, ktorý uzatvára obchody tak, aby sa zabránilo neoprávnenej manipulácii najmenej na dobu, kým nezaniknú záväzky a pohľadávky dôchodkového fondu z obchodov, ktoré sú zaznamenané, najmenej však na päť rokov.

(2) Na účely riadenia trhového rizika vnútorné akty riadenia dôchodkovej správcovskej spoločnosti, vydané v súlade so schválenou politikou riadenia rizík pre trhové riziko, obsahujú

a) rozdelenie kompetencií na uzatváranie a schvaľovanie obchodov, pri ktorých vzniká trhové riziko,

b) postup a kompetencie na vyrovnanie obchodov s finančnými nástrojmi,

c) postup na monitorovanie cien pri uzatvorení obchodu a ich porovnanie s trhovými cenami,

d) spôsob spolupráce a popis informačných tokov medzi organizačnými útvarmi, ktoré vykonávajú obchodné činnosti, činnosti spojené s vyrovnaním obchodov a činnosti spojené s riadením trhového rizika,

e) postup na spätné testovanie a stresové testovanie, ak dôchodková správcovská spoločnosť používa prístup hodnoty v riziku (value at risk) na meranie trhového rizika,

f) požiadavky na pravidelné a podrobné informácie o trhovom riziku pre predstavenstvo a ostatných členov vrcholového manažmentu dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

g) kontrolné činnosti pri uzatváraní obchodov a vykonávaní činností.

(3) Systém merania trhového rizika v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zodpovedá povahe, rozsahu a zložitosti činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje, a najmä

a) zaznamenáva všetky uzatvorené obchody správne a včas,

b) umožňuje zachytávanie všetkých významných zdrojov trhového rizika majetku v dôchodkových fondoch,

c) vyhodnocuje dopad zmien trhových rizikových faktorov na výnosy, ako aj na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde,

d) umožňuje meranie trhového rizika metódou zvolenou v súlade s politikou riadenia rizík dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

e) umožňuje správne ocenenie pozícií,

f) umožňuje meranie celkovej hodnoty trhového rizika a porovnávanie hodnoty s určenými limitmi,

g) umožňuje primerané dokumentovanie predpokladov a parametrov merania trhového rizika,

h) umožňuje meranie úrokového rizika v každej mene, v ktorej sú denominované aktíva v majetku v dôchodkovom fonde.

(4) Na účely merania trhového rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zabezpečí najmä

a) pravidelné vykonávanie spätného testovania,

b) prehodnocovanie metód a postupov merania trhového rizika na základe výsledkov spätného testovania,

c) pravidelné vykonávanie stresového testovania,

d) pravidelné preverovanie platnosti predpokladov stresových scenárov v súlade so zmenou podmienok na trhu,

e) mimoriadne vykonávanie stresového testovania, a to v prípade vzniku mimoriadnych udalostí, ktoré môžu mať významný vplyv na vystavenie majetku v dôchodkovom fonde riziku,

f) prehodnocovanie určených limitov trhového rizika podľa výsledkov stresového testovania,

g) informovanie o výsledkoch spätného testovania a stresového testovania podľa § 8.

(5) Na účely sledovania trhového rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zabezpečí najmä

a) určenie limitu miery trhového rizika a limitu jednotlivých zložiek trhového rizika v súlade s rizikovým profilom dôchodkových fondov, ktoré spravuje; podľa rozsahu činnosti dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje, môžu byť určené aj ďalšie limity, najmä pre jednotlivé druhy majetku v dôchodkovom fonde alebo druhy obchodov,

b) súlad vnútorných limitov dôchodkovej správcovskej spoločnosti s pravidlami obmedzenia a rozloženia rizika pre dôchodkový fond podľa zákona,

c) sledovanie pozícií v majetku v dôchodkovom fonde, ktorými sa majetok v dôchodkovom fonde vystavuje riziku najmä podľa

   1. druhu finančného nástroja,

   2. zmluvnej strany,

   3. mien,

d) vytvorenie systému priebežnej kontroly dodržiavania určených limitov,

e) určenie pravidiel a postupov pre prekročenie limitov a pre povolenie výnimiek z určených limitov,

f) informovanie príslušných útvarov dôchodkovej správcovskej spoločnosti o miere trhového rizika a prekročení limitov.

(6) Na účely zmierňovania trhového rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zabezpečí najmä

a) určenie druhov zabezpečovacích obchodov a činností na zmierňovanie trhového rizika,

b) určenie spôsobu a postupu použitia vybraných zabezpečovacích obchodov,

c) pravidelné vyhodnocovanie účinnosti zabezpečovacích obchodov a na základe jeho výsledkov zmeny v použití alebo v druhoch zabezpečovacích obchodov,

d) pravidelné informovanie príslušných útvarov dôchodkovej správcovskej spoločnosti o výsledkoch vyhodnocovania účinnosti zabezpečovacích obchodov.

§ 14
Riadenie operačného rizika

(1) Identifikácia operačného rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zabezpečuje vo všetkých

a) druhoch obchodov, ktoré uzatvára,

b) procesoch, ktoré uplatňuje,

c) informačných systémoch, ktoré používa.

(2) Na účely riadenia operačného rizika identifikácia zahŕňa

a) vymedzenie udalostí operačného rizika sledovaných dôchodkovou správcovskou spoločnosťou,

b) zatrieďovanie udalostí operačného rizika do skupín určených dôchodkovou správcovskou spoločnosťou v súlade s politikou riadenia rizík.

(3) Na účely riadenia operačného rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zavedie systém odhadu operačného rizika, ktorý zodpovedá povahe, rozsahu a zložitosti činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti a dôchodkových fondov, ktoré spravuje, a ktorý najmä

a) umožňuje pravidelné monitorovanie prípadov strát z operačného rizika,

b) umožňuje zachytávať všetky významné zdroje operačného rizika v obchodoch pri riadení investícií dôchodkových fondov a pri ostatných činnostiach dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

c) poskytuje včasné upozornenie o zvýšenom riziku budúcich strát na základe číselných ukazovateľov určených dôchodkovou správcovskou spoločnosťou.

(4) Na odhad miery operačného rizika sa využije najmä

a) hodnotenie procesov a činností dôchodkovej správcovskej spoločnosti vo vzťahu k súboru vymedzených udalostí operačného rizika sledovaných dôchodkovou správcovskou spoločnosťou,

b) monitorovanie operačného rizika vznikajúceho v rámci jednotlivých obchodných činností riadenia investícií dôchodkových fondov,

c) sledovanie ukazovateľov operačného rizika, napríklad počet neúspešných obchodov, miera fluktuácie zamestnancov, frekvencia a početnosť chýb,

d) meranie operačného rizika, napríklad na základe sledovania predchádzajúcich strát z udalostí operačného rizika.

(5) Na účely sledovania operačného rizika sa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti zabezpečí najmä

a) určenie číselných ukazovateľov pre operačné riziko s cieľom včas upozorniť na zvýšené riziko možných strát,

b) sledovanie udalostí operačného rizika a vyhodnocovanie strát vyplývajúcich z týchto udalostí,

c) informovanie príslušných útvarov dôchodkovej správcovskej spoločnosti o úrovni operačného rizika podľa zvoleného systému hodnotenia operačného rizika a významných udalostí operačného rizika.

TRETIA ČASŤ
VÝPOČET CELKOVÉHO RIZIKA DERIVÁTOV DRAHÉHO KOVU ALEBO DERIVÁTOV INDEXU DRAHÝCH KOVOV POUŽITÍM ZÁVÄZKOVÉHO PRÍSTUPU

§ 15

Metódy konverzie pozícií v derivátoch drahého kovu alebo derivátoch indexu drahých kovov podľa § 82d ods. 2 zákona pre jednotlivé druhy derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov.

(1) Pri výpočte celkového rizika záväzkovým prístupom sa každá pozícia v deriváte drahého kovu alebo deriváte indexu drahých kovov vždy konvertuje na trhovú hodnotu ekvivalentnej pozície v podkladovom nástroji tohto derivátu drahého kovu alebo derivátu indexu drahých kovov. Takúto pozíciu možno konvertovať aj na nominálnu hodnotu (notional value) alebo na cenu futures, ak je to konzervatívnejšie.

(2) Pri výpočte celkového rizika záväzkovým prístupom sa postupuje takto:

a) vypočíta sa záväzok z každého individuálneho derivátu drahého kovu alebo derivátu indexu drahých kovov vrátane akéhokoľvek pákového efektu (leverage) spojeného s postupmi a nástrojmi efektívneho riadenia investícií podľa § 20,

b) identifikujú sa opatrenia na zabezpečenie pred rizikom straty a opatrenia na vzájomné započítanie (netting); čistý záväzok sa pre každé opatrenie na zabezpečenie pred rizikom straty a opatrenie na vzájomné započítanie vypočíta tak, že

   1. hrubý záväzok sa rovná súčtu záväzkov individuálnych derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov po vzájomnom započítaní derivátov,

   2. ak sa opatrenie na zabezpečenie pred rizikom straty alebo opatrenie na vzájomné započítanie týka pozícií cenných papierov, na započítanie hrubého záväzku možno použiť trhovú hodnotu pozícií týchto cenných papierov,

   3. absolútna hodnota tohto výpočtu sa rovná čistému záväzku,

c) vypočíta sa celkové riziko, ktoré sa rovná súčtu

   1. absolútnej hodnoty záväzku každého individuálneho derivátu nezahrnutého do opatrení vzájomného započítania alebo zabezpečenia pred rizikom straty,

   2. absolútnej hodnoty každého čistého záväzku po opatreniach na zabezpečenie pred rizikom straty alebo opatreniach na vzájomné započítanie podľa písmena b) a

   3. absolútnych hodnôt záväzku spojeného s postupmi a nástrojmi efektívneho riadenia investícií príslušného dôchodkového fondu podľa § 20.

(3) Výpočet hrubého a čistého záväzku je založený na presnej konverzii pozície v deriváte drahého kovu alebo deriváte indexu drahých kovov na trhovú hodnotu ekvivalentnej pozície v podkladovom nástroji tohto derivátu.

(4) Výpočet záväzku každej pozície v deriváte drahého kovu alebo deriváte indexu drahých kovov sa konvertuje na eurá použitím spotového výmenného kurzu. Spotovým výmenným kurzom sa na účely výpočtu záväzku pozície v deriváte drahého kovu alebo deriváte indexu drahých kovov rozumie výmenný kurz eura vo vzťahu k mene záväzku na konci obchodného dňa, ku ktorému sa

záväzok konvertuje, evidovaný v informačnom systéme. Informačným systémom sa na účely tohto opatrenia rozumie všeobecne uznávaný informačný systém uverejňujúci oficiálne trhové ceny finančných nástrojov a výmenné kurzy mien, ktorý dôchodková správcovská spoločnosť po dohode s depozitárom dôchodkového fondu používa na určenie hodnoty finančných nástrojov.

(5) Metódy konverzie pozícií derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov pri výpočte celkového rizika záväzkovým prístupom sú uvedené v prílohe č. 1.

§ 16

Kritériá na určenie derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov vylúčených z výpočtu celkového rizika v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde

Derivát drahého kovu alebo derivát indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde sa nezohľadňuje pri výpočte záväzkov podľa § 82d ods. 3 zákona, ak

a) kombinované držanie derivátu drahého kovu alebo derivátu indexu drahých kovov a hotovosti, ktorá sa investuje do bezrizikových aktív v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, je ekvivalentné držaniu pozície hotovosti v danom podkladovom aktíve a

b) derivát drahého kovu alebo derivát indexu drahých kovov nevytvára žiadne zvýšenie vystavenia sa riziku a pákového efektu alebo trhového rizika.

§ 17

Spôsoby zohľadnenia opatrení na vzájomné započítanie a zabezpečenie pred rizikom straty v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde podľa § 82d ods. 4 zákona

(1) Na účely výpočtu celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde záväzkovým prístupom sa opatreniami na vzájomné započítanie rozumejú spojenia obchodov v rámci derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, alebo pozícií cenných papierov, ktoré sa vzťahujú na rovnaké podkladové aktíva, a to v prípade derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov bez ohľadu na dátum splatnosti kontraktu, a pri ktorých obchody v rámci derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, alebo pozícií cenných papierov sú uzatvorené s jediným cieľom odstránenia rizík spojených s pozíciami prijatými prostredníctvom iných derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, alebo pozícií cenných papierov.

(2) Na účely výpočtu celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde záväzkovým prístupom sa opatreniami na zabezpečenie pred rizikom straty rozumejú spojenia obchodov v rámci derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, alebo pozícií cenných papierov, ktoré sa spravidla nevzťahujú na rovnaké podkladové nástroje, a pri ktorých obchody v rámci derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, alebo pozícií cenných papierov sú uzatvorené s jediným cieľom vyrovnania rizík spojených s pozíciami prijatými prostredníctvom iných derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, alebo pozícií cenných papierov.

(3) Ak sa pre iný ako dlhopisový garantovaný dôchodkový fond používa namiesto presného výpočtu záväzku pre každý derivát drahého kovu alebo derivát indexu drahých kovov konzervatívny odhad, opatrenia vzájomného započítania a zabezpečenia pred rizikom straty sa nezohľadňujú na zníženie záväzku v rámci zahrnutých derivátov, ak by to viedlo k podceneniu celkového rizika.

§ 18
Opatrenia na vzájomné započítanie v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde

Pri výpočte celkového rizika záväzkovým prístupom sa môžu vzájomne započítať pozície v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde medzi derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov, ak sa tieto vzťahujú na rovnaké podkladové nástroje, a to napriek tomu, že dátum splatnosti derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov je rozdielny.

§ 19
Opatrenia na zabezpečenie pred rizikom straty v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde

(1) Opatrenia na zabezpečenie pred rizikom straty sa zohľadňujú pri výpočte celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov, iba ak vyrovnávajú riziká spojené s aktívami v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde a ak spĺňajú tieto kritériá:

a) používaním opatrení na zabezpečenie pred rizikom straty je preukázateľné zníženie rizika, ktorému je majetok v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde vystavený,

b) používaním derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov pri opatreniach na zabezpečenie pred rizikom straty sú vyrovnané riziká spojené s týmito derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov, najmä všeobecné a špecifické trhové riziko,

c) opatrenia na zabezpečenie pred rizikom straty sa vzťahujú na rovnaký drahý kov,

d) opatrenia na zabezpečenie pred rizikom straty sú účinné v stresových trhových podmienkach.

(2) Na účely tohto opatrenia sa za opatrenia na zabezpečenie pred rizikom straty z obchodov s derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov nepovažujú investičné stratégie iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu, ktoré sa zameriavajú na vytváranie výnosov z obchodov s derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov.

(3) Žiadne trhovo neutrálne investičné stratégie alebo kombinované dlhé-krátke investičné stratégie (long/short strategy) nespĺňajú kritériá podľa odseku 1.

§ 20
Spôsoby zohľadnenia postupov a nástrojov na účely efektívneho riadenia investícií v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde

(1) Ak možno podľa štatútu iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu podľa § 82c ods. 5 zákona v rámci používania postupov a nástrojov na účely efektívneho riadenia investícií v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde v prospech majetku alebo na ťarchu majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde uzatvárať obchody so spätným nákupom alebo obchody požičiavania cenných papierov s cieľom vytvoriť ďalšie pákové efekty prostredníctvom reinvestovania zábezpeky (collateral), tieto obchody sa zohľadňujú pri určení celkového rizika.

(2) Ak sa pri správe majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde reinvestuje zábezpeka do iných ako bezrizikových finančných aktív podľa § 2 písm. b), do výpočtu celkového rizika sa zahŕňa

a) prijatá peňažná suma, ak zábezpeka sa drží v hotovosti, alebo

b) trhová hodnota príslušného aktíva, ak zábezpeka sa nedrží v hotovosti.

(3) Na účely výpočtu celkového rizika záväzkovým prístupom sa akékoľvek celkové riziko vytvárané prostredníctvom postupov a nástrojov efektívneho riadenia investícií majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde spočítava s celkovým rizikom vytvoreným prostredníctvom využitia derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov.

(4) Akékoľvek ďalšie použitie prijatej zábezpeky ako časti ďalšieho obchodu so spätným nákupom alebo obchodu pôžičky cenných papierov sa zahŕňa do výpočtu celkového rizika podľa odseku 3.

(5) Postupy a nástroje efektívneho riadenia investícií majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, spĺňajúce podmienky podľa odseku 1, sú

a) repo obchody, ktorými sa rozumejú dohody o predaji a spätnom nákupe, pri ktorých sa z majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde predáva majetok protistrane so záväzkom tento majetok spätne odkúpiť za dohodnutú cenu v budúcnosti; pri repo obchodoch sa prijatá záruka zahŕňa do výpočtu celkového rizika, ak sa ďalej reinvestuje podľa odseku 2,

b) reverzné repo obchody, ktorými sa rozumejú dohody o nákupe a spätnom predaji, pri ktorých sa do majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde nadobúda majetok od protistrany so záväzkom tento majetok spätne odpredať za dohodnutú cenu v budúcnosti; pri reverzných repo obchodoch sa trhová hodnota predmetného majetku zahŕňa do výpočtu celkového rizika, ak sa predmetný majetok ďalej používa v rámci repo obchodov alebo v dohodách o pôžičkách cenných papierov,

c) dohody o pôžičkách cenných papierov, ktorými sa rozumejú také obchody, pri ktorých sa z majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde požičiavajú cenné papiere protistrane za dohodnutý poplatok; pri dohodách o pôžičkách cenných papierov sa prijatá záruka zahŕňa do výpočtu celkového rizika, ak sa ďalej reinvestuje podľa odseku 2.

ŠTVRTÁ ČASŤ
VÝPOČET CELKOVÉHO RIZIKA DERIVÁTOV DRAHÉHO KOVU ALEBO DERIVÁTOV INDEXU DRAHÝCH KOVOV POUŽITÍM PRÍSTUPU HODNOTY V RIZIKU

§ 21
Spôsob výpočtu metódou relatívnej hodnoty v riziku

(1) Celkové riziko sa pri používaní metódy relatívnej hodnoty v riziku vypočítava takto:

a) vypočíta sa hodnota v riziku (value at risk) aktuálneho portfólia, ktoré zahŕňa deriváty,

b) vypočíta sa hodnota v riziku referenčného portfólia,

c) skontroluje sa, či hodnota v riziku iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu nie je väčšia ako 1,15-násobok hodnoty v riziku referenčného portfólia s cieľom zabezpečiť obmedzenie pomeru celkového pákového efektu iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu k hodnote v riziku referenčného portfólia na 1,15, pričom sa použije vzorec

$$\frac{\text{VaR fondu} - \text{VaR referenčného portfólia}}{\text{VaR referenčného portfólia}} \times 100 \geq 15\ \%,$$

kde VaR fondu je hodnota v riziku iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a VaR referenčného portfólia je hodnota v riziku referenčného portfólia.

(2) Na účely výpočtu celkového rizika metódou relatívnej hodnoty v riziku sa relatívnou hodnotou v riziku (relative value at risk) rozumie pomer medzi hodnotou v riziku majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde a hodnotou v riziku referenčného ukazovateľa (benchmark) alebo referenčného portfólia.

(3) Referenčné portfólio a súvisiace postupy musia spĺňať tieto kritériá:

a) referenčné portfólio neobsahuje žiadny pákový efekt ani žiadne finančné deriváty, deriváty drahého kovu alebo deriváty indexu drahých kovov, alebo vnorené deriváty okrem prípadov
   1. používania kombinovanej dlhej-krátkej investičnej stratégie, pri ktorých použité referenčné portfólio môže obsahovať deriváty drahého kovu alebo deriváty indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde na získanie krátkej expozície, a
   2. používania investičnej stratégie, pri ktorej je cieľom zabezpečenie majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde vo vzťahu k menovému riziku, pri ktorých môže byť referenčným portfóliom menovo zabezpečený index,
b) rizikový profil referenčného portfólia je v súlade s cieľmi a investičnou politikou príslušného iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a jeho obmedzením a rozložením rizika podľa zákona, jeho štatútu alebo vnútorných limitov,
c) postup týkajúci sa určenia a nepretržitého udržovania referenčného portfólia je integrovaný do procesu riadenia rizík a má primeranú podporu a
d) sú vypracované pravidlá na zloženie referenčného portfólia a aktuálne zloženie referenčného portfólia a akékoľvek zmeny sú riadne zdokumentované.

(4) Ak sa rizikovo-výnosový profil príslušného iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu často mení alebo ak definovanie referenčného portfólia nie je možné, metóda relatívnej hodnoty v riziku nemôže byť použitá.

§ 22
Spôsob výpočtu metódou absolútnej hodnoty v riziku a maximálny limit hodnoty v riziku

(1) Pri výpočte celkového rizika metódou absolútnej hodnoty v riziku sa limituje maximálna hodnota v riziku, ktorému je vystavený majetok v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde v pomere k čistej hodnote majetku.

(2) Na účely výpočtu celkového rizika metódou absolútnej hodnoty v riziku sa absolútnou hodnotou v riziku rozumie hodnota v riziku majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde určená ako podiel z čistej hodnoty majetku v príslušnom dôchodkovom fonde.

(3) Absolútna hodnota v riziku nemôže byť väčšia ako 15 % čistej hodnoty majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

§ 23
Minimálne požiadavky na prístup hodnoty v riziku

Pri výpočte celkového rizika derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu metódou relatívnej hodnoty v riziku alebo metódou absolútnej hodnoty v riziku musia byť splnené kvantitatívne požiadavky a kvalitatívne požiadavky na prístup hodnoty v riziku ustanovené v § 24 až 31.

Kvantitatívne požiadavky na prístup hodnoty v riziku

§ 24

(1) Pri výpočte relatívnej hodnoty v riziku alebo absolútnej hodnoty v riziku musia byť splnené tieto kvantitatívne požiadavky:

a) jednostranný interval spoľahlivosti je 99 %,

b) obdobie, pre ktoré sa vypočítava hodnota v riziku (holding period) (ďalej len „časový horizont“) je ekvivalentné 20 obchodným dňom,

c) skutočné pozorovacie obdobie rizikových faktorov je jeden rok s výnimkou, ak kratšie pozorovacie obdobie je odôvodnené významným zvýšením cenovej volatility,

d) dátové súbory sú aktualizované najmenej raz za štvrťrok alebo častejšie v prípadoch, ak trhové ceny podliehajú významným zmenám,

e) výpočet sa uskutočňuje najmenej jedenkrát za deň.

(2) Interval spoľahlivosti alebo časový horizont, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa odseku 1 písm. a) a b), sa môžu použiť, len ak interval spoľahlivosti nie je nižší ako 95 % a časový horizont nepresiahne 20 obchodných dní.

(3) Limity absolútnej hodnoty v riziku podľa § 22 ods. 3 sa vzťahujú na výpočet celkového rizika metódou absolútnej hodnoty v riziku na interval spoľahlivosti podľa odseku 1 písm. a) a časový horizont podľa odseku 1 písm. b). Iný interval spoľahlivosti alebo iný časový horizont ako podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b) možno použiť na výpočet absolútnej hodnoty v riziku len v prípade, ak sú k takému inému intervalu spoľahlivosti alebo časovému horizontu upravené limity absolútnej hodnoty v riziku podľa § 22 ods. 3. Úprava limitu absolútnej hodnoty v riziku sa vykonáva len za predpokladu normálneho rozdelenia s identickým a nezávislým rozdelením rizikových faktorov výnosov vzťahujúcich sa na kvantily normálneho rozdelenia a druhú mocninu časového pravidla.

(4) Zásady úpravy maximálneho limitu absolútnej hodnoty v riziku sú uvedené v prílohe č. 2.

§ 25

Model hodnoty v riziku používaný na výpočet celkového rizika zohľadňuje minimálne všeobecné trhové riziko, a ak je to vhodné, špecifické trhové riziko. Riziko udalosti alebo riziko zlyhania, ktorým je majetok v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde vystavený v dôsledku svojej investičnej stratégie sa najmenej zohľadňuje v programe stresového testovania.

§ 26

Model hodnoty v riziku zabezpečuje úplnosť a presnosť ohodnotenia rizík, najmä ak

a) do výpočtu hodnoty v riziku sú zahrnuté všetky pozície v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde,

b) model primerane zachytáva všetky významné trhové riziká spojené s pozíciami v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde a najmä špecifické riziká spojené s derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde; na tento účel sú modelom hodnoty v riziku pokryté všetky rizikové faktory, ktoré majú nezanedbateľný vplyv na kolísanie hodnoty majetku v príslušnom dôchodkovom fonde,

c) kvantitatívne modely použité v rámci prístupu hodnoty v riziku, najmä nástroje ocenenia, odhady volatility a korelácií, zabezpečujú vysokú úroveň presnosti,

d) všetky údaje použité v rámci prístupu hodnoty v riziku zabezpečujú konzistenciu a spoľahlivosť výpočtu celkového rizika prístupom hodnoty v riziku.

§ 27

Podrobnosti o vykonávaní spätného testovania

(1) Presnosť a účinnosť modelu hodnoty v riziku sa sleduje vykonávaním programu spätného testovania podľa § 55a ods. 2 písm. b) zákona.

(2) Na účely vykonávania spätného testovania sa spätným testovaním hodnoty v riziku rozumie proces zhodnotenia presnosti a kvality modelu výpočtu hodnoty v riziku porovnaním hodnoty v riziku vygenerovanej modelom výpočtu hodnoty v riziku v priebehu obdobia vo vzťahu k skutočným zaznamenaným ziskom alebo stratám v majetku v príslušnom dôchodkovom fonde vyplývajúcim z tohto rizika.

(3) Program spätného testovania zabezpečuje pre každý obchodný deň porovnanie jednodennej miery hodnoty v riziku majetku v dôchodkovom fonde vypočítanej modelom hodnoty v riziku na konci príslušného obchodného dňa s jednodňovou skutočnou zmenou hodnoty majetku v dôchodkovom fonde ku koncu následného obchodného dňa.

(4) Program spätného testovania sa pre dôchodkový fond vykonáva minimálne raz za mesiac retroaktívnym vykonaním porovnaní za každý obchodný deň podľa odseku 3.

(5) Pri spätnom testovaní sa určujú a sledujú prekročenia príslušnej jednodňovej zmeny hodnoty majetku v dôchodkovom fonde, ktoré presahujú príslušné jednodňové miery hodnoty v riziku vypočítané modelom hodnoty v riziku.

(6) Ak výsledky spätného testovania identifikujú najmenej štyri prekročenia za posledných 250 dní, preskúma sa model hodnoty v riziku a vykoná sa jeho primeraná úprava.

(7) Vrcholový manažment dôchodkovej správcovskej spoločnosti je informovaný najmenej raz za štvrťrok, ak počet pre každý spravovaný dôchodkový fond za posledných 250 obchodných dní je viac ako štyri prekročenia pri 99-percentnom intervale spoľahlivosti; informácia obsahuje analýzu a vysvetlenie zdrojov prekročení a stanovisko, ktoré opatrenia boli prijaté na zlepšenie presnosti modelu.

§ 28
Podrobnosti o vykonávaní stresového testovania

(1) Pri výpočte celkového rizika prístupom hodnoty v riziku sa vykonáva presný, úplný a primeraný program stresového testovania podľa § 55a ods. 2 písm. c) zákona v súlade s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi požiadavkami podľa § 29 a 30.

(2) Na účely vykonávania programu stresového testovania sa stresovým testovaním hodnoty v riziku rozumie proces identifikácie málo pravdepodobných udalostí na trhoch, ktoré by mohli mať mimoriadne nepriaznivý vplyv na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde, a vhodná kvantifikácia tohto vplyvu; stresové testovanie sa skladá z vytvorenia stresových scenárov a z hodnotenia ich vplyvu na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde.

(3) Program stresového testovania je zameraný na meranie akýchkoľvek možných významných znehodnotení hodnoty majetku v dôchodkovom fonde, ktorá vyplýva z neočakávaných zmien v relevantných trhových parametroch a korelačných faktoroch. Ak je to primerané, program stresového testovania zároveň meria zmeny v relevantných trhových parametroch a korelačných faktoroch, ktoré by mohli viesť k významným znehodnoteniam hodnoty majetku v dôchodkovom fonde.

(4) Stresové testy sú primerane integrované do systému riadenia rizík a výsledky stresových testov dôchodková správcovská spoločnosť zohľadňuje pri investičných rozhodnutiach s majetkom v dôchodkovom fonde.

(5) Zložitosť stresových testov je primeraná rizikovému profilu príslušného dôchodkového fondu.

(6) Stresové scenáre sa vyberajú a testujú v rámci stresového testovania takým spôsobom, aby zahrnuli extrémne zmeny v trhových faktoroch a iných faktoroch prostredia, ktoré by ovplyvnili

hodnotu majetku v dôchodkovom fonde, pričom ide o také scenáre, ktoré sú málo pravdepodobné, ale nemožno ich vylúčiť, že nastanú.

(7) Pri vykonávaní stresového testovania sa primerane vo vzťahu k investičnej stratégii a rizikovému profilu dôchodkového fondu a na základe konkrétnej situácie rizík aktívne identifikujú scenáre, ktoré by mali vážny vplyv na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde, a existuje pravdepodobnosť ich realizovania. Pre scenáre podľa prvej vety sa v systéme riadenia rizík zavádzajú primerané opatrenia na včasné varovanie a prevenciu.

(8) Ak nemožno presne ohodnotiť potenciálne zníženie hodnoty majetku v dôchodkovom fonde alebo zmeny v parametroch a koreláciách na špecifické typy rizík, ktorým je vystavený majetok v dôchodkovom fonde, vykonáva sa kvalifikovaný odhad.

(9) Stresové testy sú súčasťou systému riadenia rizík, v ktorého rámci sú výsledky stresových testov monitorované a analyzované osobou zodpovednou za riadenie rizík a predkladané vrcholovému manažmentu. Ak výsledky stresového testu identifikujú konkrétnu zraniteľnosť vo vzťahu k danému súboru okolností, ak je to vhodné a primerané, vykonávajú sa nápravné opatrenia v rámci systému riadenia rizík.

§ 29
Kvantitatívne požiadavky na stresové testovanie

(1) Stresové testy musia pokrývať všetky riziká, ktoré ovplyvňujú hodnotu alebo zmeny hodnoty majetku v dôchodkovom fonde v akejkoľvek významnej miere okrem takých rizík, ktoré majú aj v stresových situáciách len zanedbateľný účinok na hodnotu majetku v dôchodkovom fonde. Stresové testy zohľadňujú najmä také riziká, ktoré nie sú plne zachytené použitým modelom hodnoty v riziku. Stresové testy sa zameriavajú na také riziká, ktoré aj keď nie sú významné za normálnych okolností, možno ich považovať za významné v stresových trhových situáciách, a to najmä riziká neobvyklých zmien vzájomných korelácií, nelikviditu trhov v stresových trhových situáciách alebo správanie sa komplexných štruktúrovaných produktov v podmienkach stresovej likvidity.

(2) Stresový test musí byť primeraný na analyzovanie možných situácií, pri ktorých použitie významného pákového efektu by vystavilo iný ako dlhopisový garantovaný dôchodkový fond významným rizikám znehodnotenia majetku v príslušnom dôchodkovom fonde a ktoré by mohli viesť k úplnej strate hodnoty majetku v príslušnom dôchodkovom fonde. Pri stresovom testovaní sa aktívne identifikujú scenáre, ktoré by mohli viesť k negatívnej hodnote majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, ak by majetok v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde z dôvodu pákového efektu a v závislosti od zloženia majetku a rizikového profilu iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu mohol za mimoriadnych situácií stratiť viac, ako je hodnota majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde. Pre také scenáre sa zavedú v systéme riadenia rizík primerané opatrenia na včasné varovanie.

§ 30
Kvalitatívne požiadavky na stresové testovanie

(1) Stresové testy sa musia uskutočňovať pravidelne, najmenej raz mesačne; to neplatí, ak cieľom investičnej politiky iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu je kopírovanie indexu podľa § 81 ods.7 zákona. Okrem toho sa stresové testy uskutočňujú kedykoľvek, keď zmena v hodnote alebo v zložení majetku v príslušnom dôchodkovom fonde alebo zmena trhových podmienok môže spôsobiť, že výsledky stresových testov budú významne rozdielne.

(2) Nastavenie stresových testov sa prispôsobuje zloženiu majetku v dôchodkovom fonde a trhovým podmienkam, ktoré sú relevantné pre príslušný dôchodkový fond.

(3) V rámci systému riadenia rizík sa zavedú postupy týkajúce sa nastavenia a nepretržitého prispôsobovania stresových testov. Program na uskutočnenie stresových testov je na základe týchto postupov vyvinutý pre každý dôchodkový fond, ktorý dôchodková správcovská spoločnosť spravuje. Program stresových testov, ako aj ukončené stresové testy spolu s ich výsledkami sú v rámci systému riadenia rizík náležite zdokumentované a stanovenie individuálnych stresových testov obsahuje vysvetlenie, prečo je program vhodný pre príslušný dôchodkový fond. Ak sa plánuje odchýlka od zavedeného programu stresového testovania, dokumentácia obsahuje uvedenie príslušných dôvodov.

§ 31
Kvalitatívne požiadavky na prístup hodnoty v riziku

(1) Zabezpečenie činností osobou zodpovednou za riadenie rizík pri výpočte celkového rizika prístupom hodnoty v riziku, ktoré zahŕňa

a) zabezpečovanie zdrojov, testovanie, udržovanie a používanie modelu hodnoty v riziku na každodennej báze,

b) kontrolu postupu určenia referenčného portfólia, ak sa spôsob výpočtu celkového rizika zmení na metódu relatívnej hodnoty v riziku,

c) nepretržité prispôsobenie modelu hodnoty v riziku zloženiu majetku v dôchodkovom fonde,

d) opakovanú validáciu modelu,

e) validáciu a zavedenie zdokumentovaného systému vnútorných limitov hodnoty v riziku pre každý dôchodkový fond, ktorý zodpovedá rizikovému profilu príslušného dôchodkového fondu a schvaľuje ho vrcholový manažment dôchodkovej správcovskej spoločnosti,

f) sledovanie dodržiavania limitov hodnoty v riziku,

g) pravidelné monitorovanie úrovne pákového efektu v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde,

h) pravidelné predkladanie správ týkajúcich sa aktuálnej úrovne miery hodnoty v riziku vrátane výsledkov spätného testovania a stresového testovania vrcholovému manažmentu.

(2) Model hodnoty v riziku a jeho výstupné údaje sú neoddeliteľnou súčasťou dennej činnosti riadenia rizík a sú začlenené do riadneho investičného procesu v rámci činnosti osôb zodpovedných za riadenie investícií ako časť systému riadenia rizík na účely udržania rizikového profilu dôchodkového fondu pod kontrolou a v súlade s investičnou stratégiou dôchodkového fondu.

(3) Zabezpečenie, že model je koncepčne správny a zachytí všetky významné riziká, zahŕňa vykonanie validácie modelu po jeho počiatočnom vývoji, ako aj po akejkoľvek významnej zmene modelu, inou osobou nezávislou od procesu vývoja modelu, ktorou môže byť audítor alebo audítorská spoločnosť, alebo externý poskytovateľ služieb, ktorý je nezávislý od procesu vytvorenia modelu.

(4) Zabezpečenie presnosti modelu hodnoty v riziku zahŕňa vykonávanie opakovanej validácie modelu hodnoty v riziku osobou zodpovednou za riadenie rizík podľa odseku 1 písm. d), ako aj spätné testovanie podľa § 27. Preskúmanie modelu osobou zodpovednou za riadenie rizík je v rámci systému riadenia rizík zdokumentované a ak treba, model hodnoty v riziku je upravený.

(5) Prístup hodnoty v riziku obsahuje primeranú dokumentáciu modelu hodnoty v riziku a súvisiacich postupov podľa § 55a ods. 2 písm. a) zákona, ktorá zahŕňa najmä

a) riziká pokryté modelom,

b) metodiku modelu,

c) matematické predpoklady a základy modelu,

d) použité údaje,

e) presnosť a úplnosť ohodnotenia rizík,

f) metódy použité na potvrdenie platnosti modelu,

g) postup spätného testovania,

h) postup stresového testovania,

i) platnosť rozsahu modelu,

j) prevádzkovú implementáciu.

§ 32
Iné podrobnosti o výpočte celkového rizika prístupom hodnoty v riziku

(1) Ak sa celkové riziko vypočítava prístupom hodnoty v riziku, pravidelne sa sleduje pákový efekt použitý v investičnej stratégii s cieľom pokryť všetky významné riziká a najmä kumulácia rizík.

(2) Ak je to primerané rizikovému profilu a investičnej stratégii iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu, postupy merania hodnoty v riziku a postupy stresového testovania sa dopĺňajú inými metódami merania rizík.

PIATA ČASŤ
DODATOČNÉ NÁLEŽITOSTI INFORMAČNÉHO PROSPEKTU A ROČNEJ SPRÁVY TÝKAJÚCE SA MERANIA A RIADENIA RIZÍK V DÔCHODKOVOM FONDE

§ 33

(1) Dodatočnou náležitosťou informačného prospektu dôchodkového fondu je uvedenie použitej metódy na meranie (výpočet) trhového rizika v majetku v dôchodkovom fonde.

(2) Dodatočnými náležitosťami informačného prospektu iného ako dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu okrem náležitosti uvedenej v odseku 1 sú:

a) uvedenie použitého prístupu a metódy na výpočet celkového rizika,

b) uvedenie očakávanej úrovne pákového efektu a možnosti vyšších úrovní pákového efektu za určitých okolností, ak sa používa prístup hodnoty v riziku,

c) informácia o referenčnom portfóliu, ak sa používa metóda relatívnej hodnoty v riziku.

(3) Dodatočnou náležitosťou ročnej správy o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde je uvedenie použitej metódy na meranie (výpočet) trhového rizika v majetku v dôchodkovom fonde.

(4) Dodatočnými náležitosťami ročnej správy o hospodárení s majetkom v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde okrem náležitosti uvedenej v odseku 3 sú:

a) uvedenie použitého prístupu a metódy na výpočet celkového rizika,

b) informácia o referenčnom portfóliu, ak sa používa metóda relatívnej hodnoty v riziku,

c) uvedenie miery hodnoty v riziku, ktorá obsahuje minimálne najnižšie, najvyššie a priemerné použitie limitu hodnoty v riziku vypočítaného počas obdobia, za ktoré sa ročná správa predkladá; v ročnej správe sa uvedie aj použitý model hodnoty v riziku a vstupy použité na výpočet a

d) uvedenie úrovne pákového efektu použitého počas príslušného obdobia.

(5) Na účely odsekov 2 a 4 sa pákový efekt vypočíta ako súčet nominálnych hodnôt použitých derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov.

ŠIESTA ČASŤ
SPÔSOB KRYTIA ZÁVÄZKOV SÚVISIACICH S DERIVÁTMI DRAHÉHO KOVU ALEBO DERIVÁTMI INDEXU DRAHÝCH KOVOV

§ 34

(1) Spôsob krytia záväzkov súvisiacich s derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde sa používa vo všetkých prípadoch, keď iný ako dlhopisový garantovaný dôchodkový fond má záväzky podľa podmienok zmluvy o deriváte drahého kovu alebo deriváte indexu drahých kovov, aby sa zabezpečilo, že dôchodková správcovská spoločnosť je vždy schopná splniť všetky svoje povinnosti platieb vzniknutých pri obchodoch s majetkom v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, ktoré zahŕňajú deriváty drahého kovu alebo deriváty indexu drahých kovov.

(2) Zmluvy o derivátoch drahého kovu alebo derivátoch indexu drahých kovov môžu upravovať iba automatické vyrovnanie v hotovosti bez možnosti vyžadovať dodanie podkladového nástroja alebo práva protistrany žiadať dodanie podkladového nástroja podľa § 82b ods. 4 zákona; majetok v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde musí obsahovať dostatok likvidných aktív, ktoré umožnia vykonať zmluvne dohodnuté platby. Úroveň krytia pre zmluvy s vyrovnaním v hotovosti sa určuje takou metódou, ktorá zabezpečí, že dôchodková správcovská spoločnosť je vždy schopná splniť všetky svoje záväzky vyplývajúce z obchodov s derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov, ktoré sú v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

(3) Sledovanie obchodov s derivátmi drahého kovu alebo derivátmi indexu drahých kovov na účely zabezpečenia ich primeraného krytia tvorí časť systému riadenia rizík. Systém riadenia rizík zahrnuje pravidelné overenie, či krytie v majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde vo forme likvidných aktív existuje v dostatočnom množstve, aby boli splnené všetky budúce záväzky dôchodkovej správcovskej spoločnosti vyplývajúce zo správy majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

SIEDMA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 35

Zrušuje sa opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. mája 2012 č. 155/2012 Z. z. o systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika a rizika protistrany v dôchodkových fondoch.

§ 36

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 15. januára 2013.

v z. Ján Tóth v. r.

Príloha č. 1
k opatreniu č. 5/2013 Z. z.

METÓDY KONVERZIE POZÍCIÍ DERIVÁTOV DRAHÉHO KOVU ALEBO DERIVÁTOV INDEXU DRAHÝCH KOVOV PRI VÝPOČTE CELKOVÉHO RIZIKA ZÁVÄZKOVÝM PRÍSTUPOM

Pozície derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov sa konvertujú na ich ekvivalentnú pozíciu podkladového nástroja takto:

1. Futures drahých kovov

1.1 Futures zlata (Gold Futures)

1.2 Futures striebra (Silver Futures)

1.3 Futures platiny (Platinum Futures)

1.4 Futures paládia (Palladium Futures)

1.5 Indexové futures drahých kovov (Index Futures)

2. Opcie drahých kovov (zlato, striebro, platina, paládium)

2.1 Plain Vanilla opcie na futures drahých kovov
Počet kontraktov x nominálna veľkosť kontraktu (notional contract size) x trhová cena podkladového podielu zlata

1.2 Futures striebra (Silver Futures)
Počet kontraktov x nominálna veľkosť kontraktu (notional contract size) x trhová cena podkladového podielu striebra

1.3 Futures platiny (Platinum Futures)
Počet kontraktov x nominálna veľkosť kontraktu (notional contract size) x trhová cena podkladového podielu platiny

1.4 Futures paládia (Palladium Futures)
Počet kontraktov x nominálna veľkosť kontraktu (notional contract size) x trhová cena podkladového podielu paládia

1.5 Indexové futures drahých kovov (Index Futures)
Počet kontraktov x nominálna veľkosť kontraktu (notional contract size) x úroveň indexu drahých kovov

2. Opcie drahých kovov (zlato, striebro, platina, paládium)
Plain Vanilla (kúpené/predané puts and calls)

2.1 Plain Vanilla opcie na futures drahých kovov
Počet kontraktov x nominálna veľkosť kontraktu (notional contract size) x trhová hodnota podkladového drahého kovu x delta
Na účely konverzie pozícií derivátov drahého kovu alebo derivátov indexu drahých kovov sa rozumie

a) futures drahého kovu pevný termínový obchod uzatvorený podľa § 82b ods. 1 zákona, pri ktorom sa zmluvná strana zaväzuje predať alebo kúpiť na určenom mieste v dohodnutom čase a za vopred dohodnutú cenu, vybranú zo štandardizovanej ponuky tohto trhu, štandardizované množstvo drahého kovu, s ktorým je spojené právo na finančné vyrovnanie; zmluvná strana sa zároveň zaväzuje zaplatiť organizátorovi trhu počiatočnú maržu a ak to treba, spláca organizátorovi tohto trhu variačnú maržu,

b) opciou na futures drahého kovu opčný obchod uzatvorený podľa § 82b ods. 1 zákona, pri ktorom podkladovým aktívom je futures drahého kovu (napr. Gold Futures Contract); zmluvná strana má právo kúpiť alebo predať podkladový futures drahého kovu a druhá strana má povinnosť, ak o to požiada zmluvná strana, predať alebo kúpiť podkladový futures drahého kovu za cenu dohodnutú pri uzavretí obchodu, pričom doba, ktorá uplynie od uzavretia obchodu do jeho vysporiadania, je dlhšia ako pri spotovom obchode a s obchodom je spojené právo na finančné vyrovnanie,

c) deltou opcie drahého kovu veľkosť zmeny ceny opcie vyvolanej zmenou ceny podkladového nástroja pre príslušnú opciu.

Príloha č. 2
k opatreniu č. 5/2013 Z. z.

ZÁSADY PRE ÚPRAVY LIMITU ABSOLÚTNEJ HODNOTY V RIZIKU

Úprava limitu absolútnej hodnoty v riziku (Value at Risk) na rozdielne intervaly spoľahlivosti a rozdielne časové horizonty, pre ktoré sa vypočítava hodnota v riziku, sa vykonáva v súlade s týmito zásadami:

1. Pri prispôsobení maximálneho limitu absolútnej hodnoty v riziku na rozdielny interval spoľahlivosti sa zohľadňuje táto tabuľka normálneho rozdelenia:

Interval spoľahlivosti	**Koeficient normálneho rozdelenia**
99,0 % 97,5 % 95,0 %	2,326 1,96 1,645

2. Pre interval spoľahlivosti y % a časový horizont 20 dní sa maximálny limit absolútnej hodnoty v riziku podľa § 22 ods. 2 s intervalom spoľahlivosti x % (napr. 99 %) upraví na nový maximálny limit absolútnej hodnoty v riziku podľa tohto vzorca:

$$\mathrm{VaR}(y\,\%) \approx \frac{\mathrm{koef}(y\,\%)}{\mathrm{koef}(x\,\%)} \times \mathrm{VaR}(x\,\%),$$

kde VaR je hodnota v riziku (Value at Risk).

3. Ak sa na výpočet celkového rizika metódou absolútnej hodnoty v riziku používa vo vnútorných postupoch správcovskej spoločnosti interval spoľahlivosti 95 %, použitie vzorca podľa bodu 2 vedie k tejto novej výške maximálneho limitu absolútnej hodnoty v riziku:

$$\mathrm{VaR}(95\,\%) \approx \frac{1{,}645}{2{,}326} \times \mathrm{VaR}(99\,\%) = \frac{1{,}645}{2{,}326} \times 15\,\% \approx 10{,}6\,\%.$$

4. Rovnakým spôsobom ako v bodoch 2 a 3 je možné postupovať pri úprave limitu absolútnej hodnoty v riziku z jedného časového horizontu na iný časový horizont použitím druhej odmocniny časového pravidla. Pre používanie metódy absolútnej hodnoty v riziku s časovým horizontom x dní a intervalom spoľahlivosti 99 % sa maximálny limit absolútnej hodnoty v riziku podľa § 22 ods. 2 s časovým horizontom t dní (napr. 20) upraví na nový limit absolútnej hodnoty v riziku podľa tohto vzorca:

$$\mathrm{VaR}\ (\mathrm{x\ dní}) \approx \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{t}} \times \mathrm{VaR}\ (\mathrm{t\ dní}).$$

5. Ak sa na výpočet celkového rizika metódou absolútnej hodnoty v riziku používa časový horizont päť dní, použitie vzorca podľa bodu štyri vedie k tejto novej výške maximálneho limitu absolútnej hodnoty v riziku:

$$\mathrm{VaR}\ (5\ \mathrm{dní}) \approx \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{20}} \times 20\ \% = 7{,}5\ \%.$$

6. Ak sa na výpočet celkového rizika metódou absolútnej hodnoty v riziku používa interval spoľahlivosti 95 % a časový horizont päť dní, nová výška maximálneho limitu absolútnej hodnoty v riziku je

$$\mathrm{VaR}\ (95\ \%,\ 5\ \mathrm{dní}) \approx \frac{1{,}645}{2{,}326} \times \frac{\mathrm{VaR}\,(20\,\mathrm{dní}, 99\,\%)}{\sqrt{4}} \approx 5{,}3\ \%\ \mathrm{NAV}.$$

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.